

Kursplan för

Försäkringsmedicin, 22.5 hp

Insurance medicine, 22.5 credits

Denna kursplan gäller från och med höstterminen 2013.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT11, HT13

Kurskod	2QA168
Kursens benämning	Försäkringsmedicin
Hp	22.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Försäkringsmedicin
Nivå	Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
Betygsskala	Underkänd (U) eller godkänd (G)
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Styrelsen för utbildning
Datum för fastställande	2010-08-25
Reviderad av	Styrelsen för utbildning
Senast reviderad	2013-09-16
Kursplanen gäller från	Höstterminen 2013

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som läkare samt pågående eller avslutad specialistutbildning (styrks med tjänstgöringsintyg). Därutöver krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande Svenska B och Engelska A med godkänt betyg.

Mål

Kunskap och förståelse

Studenten ska efter genomgången kurs:

- visa kunskap om hur diagnostik, behandling och förebyggande av sjukdom påverkar och påverkas av försäkringsförmåner som är baserade på medicinska kriterier,
- visa kunskap om, för försäkringsmedicin, aktuell lagstiftning, regler, organisation, om olika typer av försäkringar som baseras på medicinska bedömningar och försäkringssystem samt om principerna bakom dessa – offentliga och privata, generella och specifika,
- visa kunskap om olika system och riktlinjer för bedömning av rätt till försäkringsförmåner,
- visa kunskap om olika försäkringsmedicinska aktörers skyldigheter och möjligheter,
- visa kunskap om de olika metoder och teorier som används i sjukfrånvaroforskning

- visa kunskap om vetenskapligt baserad kunskap om riskfaktorer för sjukfrånvaro, konsekvenser av att vara sjukskriven, faktorer som hindrar respektive främjar återgång i arbete samt sjukskrivningspraxis.

Färdighet och förmåga

Studenten ska efter genomgången kurs:

- kunna ge diagnostiska, terapeutiska, prognostiska och etiologiska underlag för beslut om försäkringsmedicinska förmåner, med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhälleliga och etiska aspekter,
- kunna förmedla försäkringsmedicinska bedömningar och försäkringsmedicinsk kunskap på ett förståeligt sätt till olika aktörer,
- kunna samverka med andra yrkesgrupper inom det försäkringsmedicinska området,
- kunna diskutera och hålla sig uppdaterad om aktuell lagstiftning inom området,
- visa förmåga att värdera och diskutera försäkringsmedicinska forskningsresultat,
- kunna söka i litteraturdatabaser,
- kunna genomföra ett enklare projektarbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten ska efter genomgången kurs:

- visa förståelse för olika synsätt inom försäkringsmedicin,
- ha tillägnat sig ett grundläggande vetenskapligt förhållningssätt, och
- ha ett professionellt försäkringsmedicinskt förhållningssätt.

Innehåll

Utbildningen syftar till att ge kunskaper, färdigheter och förhållningssätt inom ämnesområdet försäkringsmedicin, som bas för och grundläggande behörighet för arbete med försäkringsmedicinska uppgifter inom hälso- och sjukvård, företagshälsovård, Försäkringskassan och andra försäkringsbolag.

Utbildningen är tvärdisciplinär, problembaserad och förutsätter aktivt deltagande och avser att utifrån olika perspektiv ge kompetens vad avser praxis, vetenskap och forskning, lagar, regler, samhällets organisation och olika aspekter av sjukskrivningsprocessen inklusive medverkan i andras kompetensutveckling inom försäkringsmedicin.

Kursen löper över tre terminer och ges i form av distansutbildning. Kursen innehåller två moment som pågår parallellt under hela kurstillfället.

Försäkringsmedicinsk baskurs, 16.5 hp Momentet löper över tre terminer

Baskursen ska ge deltagaren översiktlig kompetens inom det försäkringsmedicinska området. Aspekter som berörs är: försäkring, försäkringsmedicin, olika typer av försäkringar, hälsa, sjukdom, funktion och arbetsförmåga, lagar och regler, vetenskaplig forskning och kunskap inom försäkringsmedicin inom olika discipliner samt professionellt förhållningssätt. Aktuella försäkringar är bl.a. sjukpenning, sjuk- och aktivitetsersättning, arbetsskadeförsäkring, olycksfalls- och livförsäkringar samt patientförsäkringar. Offentliga, enskilda och avtalsförsäkringar berörs, generellt och vad avser olika diagnoser. Såväl ett historiskt som ett internationellt perspektiv inkluderas. **Projektarbete, 6 hp** Detta moment ger studenten en fördjupad förståelse om hur vetenskapliga data tas fram, presenteras och diskuteras. Det leder till uppsats som presenteras vid seminarium med en motståndare från kursen.

Arbetsformer

Lärande sker genom föreläsningar, gruppdiskussioner, färdighetsträning, tillämpade gruppövningar, inlämningsuppgifter, auskultationer och studiebesök och självstudier. Kursen ges på distans med hjälp av lärplattformen PingPong.

Obligatoriska delar: Den schemalagda undervisningen som är förlagd till Karolinska Institutet (totalt tio gånger om 3-4 dagar varje gång) i samband med de gemensamma utbildningsdagarna är obligatorisk.

Vid uteblivande från obligatoriska moment ska studenten genomföra enskild ersättningsuppgift som beslutats av examinator. Auskultation och olika inlämningsuppgifter, inklusive reflektionslogg är också obligatoriska.

Examination

Moment 1: examineras genom individuell skriftlig tentamen.

Moment 2: examineras genom en uppsats som även redovisas muntligt vid seminarium. Studenten ska även vara opponent på annan students uppsats.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem tillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare tentamenstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Provtillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som provtillfälle.

Övergångsbestämmelser

Examination kommer att tillhandahållas under en tid av två år efter en eventuell nedläggning av kursen. Examination kan ske enligt tidigare litteraturlista under en tid av ett år efter den tidpunkt då en förnyelse av litteraturlistan gjorts.

Övriga föreskrifter

De gemensamma kursmomenten utvärderas kontinuerligt och en sammanfattande kursutvärdering kommer att genomföras enligt de riktlinjer som är fastställda av Styrelsen för utbildning.

Undervisningsspråk: svenska.

Litteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Försäkringskassan

Regelboken

URL: <https://www.fkregelboken.se/>

Försäkringsmedicinskt beslutsstöd : vägledning för sjukskrivning

Stockholm : Socialstyrelsen, 2007 - 22 s.

ISBN:978-91-85483-64-8 LIBRIS-ID:10591590

URL:

<http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/C6AEAD3F-EE6D-4D86-8CD2-8C08C02534E0/8605/20071>

<http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/C6AEAD3F-EE6D-4D86-8CD2-8C08C02534E0/8605/20071>

Sök i biblioteket

Järvholt, B; Olofsson, C

Försäkringsmedicin

2., [uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2006 - 269 s.

ISBN:91-44-01715-4 LIBRIS-ID:10224400

URL: <http://www.studentlitteratur.se/omslagsbild/artnr/7980-02/height/320/width/320/bild.jpg>

Sök i biblioteket

Rönnberg, L

Hälso- och sjukvårdsrätt

2., [uppdaterade och omarb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2007 - 340 s.

ISBN:978-91-44-02067-9 LIBRIS-ID:10302460

URL: <http://www.studentlitteratur.se/omslagsbild/artnr/31851-02/height/320/width/320/bild.jpg>

[Sök i biblioteket](#)

Sjukskrivning - orsaker, konsekvenser och praxis : en systematisk litteraturöversikt

Stockholm : Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU), 2003 - 503 s.

ISBN:91-87890-89-5 LIBRIS-ID:9213084

URL: <http://www.sbu.se/upload/Publikationer/Content0/1/sjukskrivning/sjukskrivninghelrap.pdf>

[Sök i biblioteket](#)

Rekommenderad litteratur

'Inte doktors bord' - ett vanligt dilemma i sjukskrivningskonsultationer. Läkartidningen

Engblom, M; Rudebeck, CE; Englund, L; Normén, G

2005 Ingår i:

Läkartidningen.

Stockholm : Sveriges läkarförbund, 1965-

ISSN:0023-7205

URL: <http://www.lakartidningen.se>

(2005) s. 3666-74

Arbetsförmåga? : en översikt av bedömningsmetoder i Sverige och andra länder : delbetänkande

Stockholm : Fritze, 2008 - 142, [4] s.

ISBN:978-91-38-23013-8 LIBRIS-ID:10915539

URL: [http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/75/95/9908982b.pdfz Fulltext](http://www.regeringen.se/content/1/c6/10/75/95/9908982b.pdfz)

[Sök i biblioteket](#)

Andersson, H. Ingemar

Epidemiologi för vård- och hälsovetenskaperna : en fördjupning

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 199 s.

ISBN:9789144054971 LIBRIS-ID:14083641

[Sök i biblioteket](#)

Esping-Andersen, G

Why we need a new welfare state.

Oxford : Oxford University Press, 2002

Gränslandet mellan sjukdom och arbete - Arbetsförmåga/Medicinska förutsättningar för arbete/Försörjningsförmåga. Socialdepartementet. SOU 2009:89.

Hall, S

Det offentliga mötet - om etik, tilltro och bemötande på försäkringskassan.

Lund : Bokbox, 2006

ISBN:9789186980269

[Sök i biblioteket](#)

Campbell, A; Ogden, J

Why do doctors issue sick notes? : An experimental questionnaire study in primary care

2006 Ingår i:

Campbell, A; Ogden, J

Why do doctors issue sick notes? An experimental questionnaire study in primary care. Fam Pract. 2006 Feb;23(1):125-30
 (2006) s. 125-30

Ejlertsson, Göran

Statistik för hälsovetenskaperna

2., moderniserade och utök. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 303 s.

ISBN:978-91-44-07048-3 LIBRIS-ID:13374003

URL: [Övningsmaterial](#)

[Sök i biblioteket](#)

Hovelius, B; Johansson, EE, edt.

Kropp och genus i medicinen

Lund : Studentlitteratur, 2004 - 475 s.

ISBN:91-44-03217-X LIBRIS-ID:9692471

[Sök i biblioteket](#)

Pestieau, P

The welfare state in the European Union- economic and social perspectives.

Oxford : Oxford University Press, 2006

Talmage, JB; Melhorn, JM

A physician's guide to return to work.

USA : AMA Press, 2005

Thomason, T; Burton, JF; Hyatt, DE

New approaches to disability in the workplace

Madison, WI : Industrial Relations Research Association, cop. 1998 - 338 s.

ISBN:0-913447-74-9 LIBRIS-ID:6768914

[Sök i biblioteket](#)

Thoren, K

Arbetskadeförsäkringen - en historia om sambandet mellan arbete och sjukdom. Arbete och Hälsa

2010;44(1) :

Vahlne Westerhäll, Lotta

Arbets(o)förmåga ur ett mångdisciplinärt perspektiv

Stockholm : Santérus, 2008 - 402 s.

ISBN:978-91-7359-039-6 (inb.) LIBRIS-ID:10630728

URL: <http://bilder.fsys.se/9789173590105.jpg>

[Sök i biblioteket](#)

Waddell, G; Burton, AK; Kendall, N

Vocational Rehabilitation. What works, for whom, and when?

London : The Stationery Office, 2008

Waddell, G; Burton, K

Is working good for your health and well-being?

Cardiff & Huddersfield : Cardiff University & University of Huddersfield, 2006

Holm Ivarsson, Barbro

MI - motiverande samtal : praktisk handbok för Försäkringskassan

1. uppl. : Stockholm : Gothia, 2012 - 64 s.
ISBN:9789172058279 LIBRIS-ID:12922268

[Sök i biblioteket](#)

Holm, Lena

Återgång i arbete efter sjukkrivning för rörelseorganens sjukdomar och lättare psykisk ohälsa : en systematisk kunskapsammanställning om effekter av interventoner, rehabilitering och exponeringar på arbetet

Göteborg : University of Gothenburg, 2010 - 112 s.
ISBN:978-91-85971-20-6 LIBRIS-ID:11895163

URL: [Fulltext](#)

[Sök i biblioteket](#)

Loisel, Patrick.; Anema, Johannes R.

Handbook of Work Disability : Prevention and Management

New York, NY : Springer New York, 2013. - XXIII, 513 p. 50 illus.
ISBN:9781461462149 LIBRIS-ID:14005345

URL: [Table of Contents / Abstracts](#)

[Sök i biblioteket](#)

Söderberg, Elsy

Läkares sjukkrivningspraxis : en systematisk litteraturöversikt : en rapport

Stockholm : Fritze, 2010 - 144 s.
ISBN:9789138235218 LIBRIS-ID:12075432
URL: [Fritt tillgänglig via www.regeringen.se](#)

[Sök i biblioteket](#)

Malterud, Kirsti

Kvalitativa metoder i medicinsk forskning

Lund : Studentlitteratur, 1998 - 205 s
ISBN:91-44-00553-9

[Sök i biblioteket](#)

Mannelqvist, Ruth

Arbetsförmåga i sjukförsäkringen : rätt och tillämpning

Uppsala : Iustus, 2012 - 298 s.
ISBN:978-91-7678-827-1 LIBRIS-ID:13534533
[Sök i biblioteket](#)

Nordenström, Jörgen

Evidensbaserad medicin i Sherlock Holmes fotspår

4., [omarb.] uppl. : Stockholm : Karolinska University Press, 2007 - 106 s.
ISBN:978-91-85565-12-2 LIBRIS-ID:10352883
[Sök i biblioteket](#)

Nyberg, Rainer

Skriv vetenskapliga uppsatser och avhandlingar med stöd av IT och Internet

4., [bearb.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2000 - x, 254 s.
ISBN:91-44-01000-1 ; LIBRIS-ID:8352788
[Sök i biblioteket](#)

Ryberg-Welander, Lotti

Socialförsäkringsrätt : om ersättning vid sjukdom

1. uppl. : Stockholm : Norstedts juridik, 2011 - 259 s.

ISBN:978-91-39-11167-2 LIBRIS-ID:12293463

[Sök i biblioteket](#)*Publishing, OECD.***Sickness, Disability and Work : Breaking the Barriers.**

Paris : Organisation for Economic Co-operation and Development, 2010. - 1 online resource (169 p.)

ISBN:9789264088856 LIBRIS-ID:12754563

[Sök i biblioteket](#)*Ferrarini, Tommy***Sveriges socialförsäkringar i jämförande perspektiv : en institutionell analys av sjuk-, arbetskade- och arbetslösheitsförsäkringarna i 18 OECD-länder 1930 till 2010**

Stockholm : Parlamentariska socialförsäkringsutredningen, 2012 - 70 s.

LIBRIS-ID:13495815

[URL: Fritt tillgänglig via PSFU:s webbplats](#)http://www.psfu.se/uploads/files/10_sveriges_socialforsakringar_i_jamforande_perspektiv.pdf*Trost, Jan***Att vara opponent***Welin Trost, Maria*

Lund : Studentlitteratur, 2002 - 85 s.

ISBN:91-44-02467-3 LIBRIS-ID:8695119

[Sök i biblioteket](#)**Vad är arbetslinjen?**

Stockholm : Socialförsäkringsutredningen, 2005 - 70 s.

ISBN:91-631-7496-0 LIBRIS-ID:10137808

[URL: Fulltext](#)<http://www.sou.gov.se/socialforsakring>[Sök i biblioteket](#)*Waddell, Gordon; Burton, A. Kim***Is work good for your health and well-being?**

London : TSO, 2006 - 246 s.

ISBN:0-11-703694-3 (pbk.) LIBRIS-ID:10221678

https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/138008/hwwb-is-work-good[Sök i biblioteket](#)